

Nr 59

Regeringens proposition om 1976 års verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet m. m.;

beslutad den 3 april 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

BERTIL ZACHRISSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I det år 1971 ingångna avtalet om nordiskt kulturellt samarbete ingår bestämmelser om en gemensam verksamhetsbudget för kultursamarbetet. Nordiska ministerrådet fastställde den 21 mars 1975 ett förslag till budget för år 1976. I propositionen begärs medel för att täcka den svenska andelen av denna budget. Samtidigt begärs medel för det svenska bidraget till Nordiska samarbetsrådet för kriminologi för år 1976.

Vidare föreslås att riksdagen godkänner en ny överenskommelse om Nordiska kulturfonden.

Slutligen ges en kort översikt över vissa viktigare åtgärder inom det nordiska kultursamarbetet under år 1974.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssamman-
träde
1975-04-03

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Löfberg, Lidbom, Carlsson, Sigurdsen, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén.

Föredragande: statsrådet Zachrisson

Proposition om 1976 års verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet m. m.

Föredraganden anför.

I proposition 1975: 1 (bil. 10 s. 465) har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition om den svenska andelen av 1976 års verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet, till *Nordiska samarbetsprojekt m. m.* för budgetåret 1975/76 beräkna ett förslagsanslag av 13 331 000 kr.

1 Inledning

Avtalet mellan de nordiska länderna om kulturellt samarbete ingicks år 1971 och trädde i kraft den 1 januari 1972 (prop. 1971: 54, KrU 1971: 13, rskr 1971: 188). Avtalet föreskriver bl. a. att en gemensam budget för kulturellt samarbete skall tillämpas.

Nordiska ministerrådet har fastställt hur behandlingen av den gemensamma budgeten skall utformas. För att få ett tidsschema som kan anpassas till samtliga nordiska länders budgetordning har man ett verksamhetsår som sammanfaller med kalenderåret. Detta medför bl. a. att ministerrådet fastställer sitt budgetförslag så sent att det, trots att det bör behandlas under våren, inte kan föreläggas riksdagen inom den för avlämnande av propositioner fastställda tiden (jfr prop. 1972: 130 s. 41, KrU 1972: 24, rskr 1972: 135).

Den 21 mars 1975 fastställde Nordiska ministerrådet ett förslag till verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet under år 1976. Överläggningar mellan ministerrådet och Nordiska rådets kulturutskott

om vissa frågor i anslutning till budgeten hade då ägt rum vid möten den 30 september 1974 och den 18 februari 1975.

I det följande avser jag att närmare redogöra för ministerrådets budgetförslag och vissa frågor som ansluter till det. Jag kommer också att ta upp ett av ministerrådet antaget förslag till ändring av överenskommelsen om Nordiska kulturfonden.

2 1976 års nordiska verksamhetsbudget m. m.

2.1 Den nordiska kulturbudgeten

När förslaget om 1975 års nordiska budget våren 1974 lades fram för riksdagen gav jag en kort översikt över det nordiska kultursamarbetets struktur (prop. 1974: 41 s. 4).

Den gemensamma budgeten för nordiskt kulturellt samarbete omfattar kostnaderna för ett antal nordiska institutioner och andra samsarbetsorgan. I budgeten ingår vidare vissa projekt såväl av permanent art som av tidsbegränsad varaktighet. Dessutom ingår bidrag till verksamhet inom vissa organisationer m. m.

Förutom vad som tas upp inom den gemensamma budgeten bestri-der de nordiska länderna kostnaderna för en rad andra ändamål, bl. a. av bilateral karaktär. De svenska bidragen till sådana ändamål har till stor del förts upp under anslaget Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m. (prop. 1975: 1, bil. 10 s. 467). Medel anvisas också bl. a. till nordiska afrikainstitutet (prop. 1975: 1 bil. 10 s. 465) och under anslaget Bidrag till driften av folkhögskolor.

Inom Nordiska ministerrådet har överenskommit att kostnaderna för nordiska samsarbetsprojekt bör fördelas mellan länderna i enlighet med en fördelningsnyckel som baseras på ländernas bruttonationalprodukter. Riksdagen har godkänt att kostnaderna för ändamål inom verksamhetsbudgeten för nordiskt kulturellt samarbete fördelas enligt denna princip (prop. 1973: 83, KrU 1973: 27, rskr 1973: 247).

Enligt överenskommelsen skall fördelningsnyckeln revideras vart tredje år. Fördelningen för åren 1974—1976 är: Danmark 22 %, Finland 16 %, Island 1 %, Norge 16 % och Sverige 45 %.

Budgeten fastställs i danska kronor. Därvid förutsätts att de institutioner m. m. som ingår i budgeten garanteras anslag i placeringslandets valuta motsvarande i budgeten i danska kronor angivet belopp enligt de valutakurser som gäller när beloppet beräknas.

2.2 Kultursamarbetet under år 1974

En utförlig redogörelse för samarbetet under år 1974 har givits i ministerrådets berättelse rörande det nordiska samarbetet till Nordiska rådets 23:e session år 1975. Här tas därför endast upp vissa viktigare frågor.

Inom utbildningsområdet har arbetet för harmonisering av skolordningarna förts vidare. Vid sidan härav har möjligheterna för nordiskt samarbete på vuxenutbildningens område undersökts. En kartläggning av vuxenutbildningen i de nordiska länderna har slutförts under året. Som en uppföljning av kartläggningen har i januari 1975 hållits en konferens där samarbetsmöjligheterna diskuterats.

År 1970 tillsattes en utredning om könsrollerna i utbildningen i de nordiska länderna. Utredningens rapport (NU 1972: 6) Könsroller och utbildning lades fram år 1972. Med utgångspunkt i rapporten och de synpunkter som kommit fram vid en omfattande remissbehandling antog ministerrådet den 30 september 1974 ett uttalande om vissa riktlinjer som bör gälla i dessa frågor.

Mot bakgrund av att ett förslag om att inrätta ett nordiskt centrum för acceleratorfysik, NORDAC, av såväl prioriterings- som resursskäl inte har bedömts möjligt att genomföra har man velat aktivera samarbetet inom Norden bl. a. för att bättre utnyttja de idag befintliga acceleratorerna. Ministerrådet har under år 1974 tillsatt en särskild kommitté med uppgift att koordinera samarbetet på detta område.

En hösten 1973 tillsatt utredning rörande Nordiska sommaruniversitetet (NSU) lade under år 1974 fram sin rapport. Mot bakgrund av denna rapport och de remissyttranden som avgivits över den har ministerrådet beslutat att ge fortsatt stöd till NSU. Frågan om fortsatt stöd bör dock tas upp till förnyat övervägande inom relativt kort tid.

Den av ministerrådet år 1973 tillsatta utredningen om nordiskt TV-samarbete avgav hösten 1974 sin slutrapport (NU 1974: 19) TV över gränserna. Rapporten, som f. n. remissbehandlas, innehåller vissa konkreta förslag samt en översikt över olika möjligheter på längre sikt till överföring av TV-program mellan de nordiska länderna.

I anslutning till det principbeslut som ministerrådet fattade år 1973 igångsätts fr. o. m. år 1975 en försöksverksamhet med stöd till översättning av nordisk litteratur till andra nordiska länders språk. Syftet med försöksverksamheten är att sprida kännedom om och öka intresset för grannländernas litteratur. Särskilt skall litteratur från de mindre språkområdena, som färöiska, samiska m. m., beaktas.

Ministerrådet har, bl. a. i de riktlinjer för nordiskt kulturellt samarbete som ministerrådet antog i december 1974, betonat betydelsen av att kultursamarbetet breddas så att det når och engagerar större grupper. Särskilt vill man stimulera olika folkrörelser, bl. a. folkbildningsförbunden, till att utöka sitt nordiska samarbete. Ågärder i detta syfte förbereds inom samsarbetsorganen.

Ministerrådet fastställde den 16 december 1974, efter föregående riksdagsbehandling (prop. 1974: 41, KrU 1974: 13, rskr 1974: 189), en budget för år 1975 om 38 656 000 danska kr. Budgeten är beräknad i 1975 års prisläge med undantag av lönekostnaderna som beräknats i

1973 års nivå, varvid ministerrådet förutsatt att institutionernas kostnader för automatiska löneökningar till 1975 års nivå skall täckas genom tilläggsanslag. Medel för sådana kostnader har tagits upp med preliminärt belopp i den svenska anslagsberäkningen.

2.3 Nordiska ministerrådets förslag till budget för år 1976

För år 1976 har i anslagsframställningar m. m. för den nordiska kulturbudgeten begärts ca 53,4 milj. danska kr. Sedan anslagsframställningarna beretts inom samarbetsorganen fastställde ministerrådet den 21 mars 1975 ett förslag till budget för år 1976 om 45 263 000 danska kr. Härvid konstaterades att lönekostnaderna beräknats i 1974 års nivå och att den ökning av lönekostnaderna som kommer att ske genom nya löneavtal m. m. till 1976 års lönenivå förutsattes bli täckt genom tilläggsanslag utöver den godkända budgeten. Preliminärt har dessa ökningarna uppskattats till 2 240 000 danska kr. Vidare konstaterade ministerrådet att övriga kostnader i princip beräknats motsvara 1976 års kostnadsnivå, men att i den mån kostnadsutvecklingen blev kraftigare än beräknat, frågan om grunderna för automatikberäkningarna kunde tas upp till förnyad behandling.

Utöver ökningarna av automatisk karaktär beräknas budgeten öka med 2,5 milj. danska kr. Huvuddelen av denna ökning faller på det allmänkulturella området. Bl. a. förs under en särskild anslagspost upp stöd till nordiskt ungdomssamarbete, en verksamhet som åren 1973—1975 bedrivits som försöksverksamhet för medel beviljade ur posten till ministerrådets disposition. Nordiska kulturfondens belopp föreslås för år 1976 öka med 1 milj. danska kr. till 6,5 milj. kr.

En översikt över ministerrådets budgetförslag bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

3 Nordiska kulturfonden

Nordiska kulturfondens verksamhet inleddes år 1966 som försöksverksamhet och drivs fr. o. m. år 1967 som permanent verksamhet. Den 3 oktober 1966 undertecknades en överenskommelse mellan de nordiska länderna om fonden (prop. 1967: 1 bil. 10 s. 399, SU 1967: 52, rskr 1967: 150). Fondens medel tillskjuts årligen över statsbudgeterna i de nordiska länderna, fr. o. m. år 1973 inom ramen för den nordiska kulturbudgeten. Anslagen till fonden uppgår för år 1975, efter en höjning detta år med 500 000 danska kr., till 5,5 milj. danska kr. Fondens syfte är att stödja verksamheten inom områdena utbildning, forskning och allmänkulturell verksamhet.

I samband med att det nordiska kulturavtalet ingicks togs också upp frågan om Nordiska kulturfondens ställning i förhållande till den nya

samarbetsstruktur som tillkom som följd av avtalet. De nordiska undervisnings- och kulturministrarna enades i januari 1971 om att frågan skulle utredas så att ställning kunde tas före utgången av år 1974 på grundval av de erfarenheter som till dess vunnits inom ramen för kulturavtalet.

En utredning och utvärdering har under år 1974 gjorts inom Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete i samråd med fondens styrelse. Mot bakgrund härav har utarbetats ett förslag till ny överenskommelse om fonden. Förslaget överlämnades efter beslut av Nordiska ministerrådet den 16 december 1974 till Nordiska rådet för yttrande. Rådet har vid sin 23:e session i februari 1975 i rekommendation nr 12/1975 tillstyrkt att en revision av överenskommelsen genomförs i enlighet med förslaget.

Förslaget till ny överenskommelse, vars text jämte texten till 1966 års överenskommelse bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga 2*, innebär bl. a. att den tidigare beskrivningen i art. 2—4 av fondens verksamhetsområde ges en mer generell utformning. I art. 4, den tidigare art. 5, där förut det årliga anslagsbeloppet jämte procentfördelningen på länderna angavs, fastställs nu att medel årligen ställs till fondens förfogande inom ramen för den nordiska kulturbudgeten. Detta innebär att om fondanslaget höjs, så som skett flera gånger, någon formell ändring av överenskommelsens text ej behöver göras, samt att ländernas bidrag till fonden fördelas enligt samma procentfördelning som gäller andra nordiska samarbetsprojekt. Slutligen har i art. 7, 9—12 och 15—16 gjorts vissa ändringar som anpassar texten till nu gällande organisatoriska förhållanden. Bl. a. fastställs att de styrelsemedlemmar som tidigare utsetts av regeringarna nu skall utses av Nordiska ministerrådet.

4 Nordiska samarbetsrådet för kriminologi

Nordiska samarbetsrådet för kriminologi tillkom år 1961 (prop. 1961: 78 s. 24, SU 1961: 106, rskr 1961: 227). Stadga för samarbetsrådet godkändes för Sveriges del av Kungl. Maj:t den 20 oktober 1961. Samarbetsrådets uppgift är att främja kriminologisk forskning i Norden och att bistå myndigheterna i de nordiska länderna i kriminologiska frågor. Dess sekretariat flyttar mellan de nordiska länderna och är f. n. förlagt till Stockholm i anslutning till kriminalvetenskapliga institutet vid Stockholms universitet.

Som svenskt bidrag till samarbetsrådets verksamhet har för år 1975 under anslaget Nordiska samarbetsprojekt m. m. anvisats 191 000 kr., motsvarande 45 % av den totala budgeten. I anslagsframställning för år 1976 har samarbetsrådet lagt fram ett budgetförslag om totalt 490 000 kr. Höjningen hänförs sig främst till en utbyggnad av sekretariatsresurserna.

5 Föredraganden

Väsentliga framsteg har gjorts inom det nordiska samarbetet under de senaste åren. Genom 1971 års ändring av 1962 års nordiska samarbetsavtal, det s. k. Helsingforsavtalet, tillskapades Nordiska ministerrådet. I det kulturavtal som trädde i kraft den 1 januari 1972 drogs ramen upp för det nordiska samarbetet på kulturområdet. Ministerrådet är enligt avtalet det beslutande organet på området. Under ministerrådet arbetar en särskild ämbetsmannakommitté samt det från den 1 januari 1972 upprättade Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete.

En motsvarande utbyggnad av organisationen har ägt rum för andra delar av det nordiska samarbetet. Det år 1973 upprättade ministerrådssekretariatet i Oslo handlägger frågor inom övriga samarbetsområden. Genom kontinuerliga kontakter och regelmässiga samrådsmöten samordnar de två ministerrådssekretariaten sin verksamhet.

Ett av de viktigaste syftena med att bygga ut organisationen har varit att skapa ett instrument för samlad planering och prioritering av kultursamarbetet. I december 1972 godkände ministerrådet ett program på kort sikt för samarbetet. Arbetet har därefter fortsatt för att få underlag för planering på längre sikt. I december 1974 godkände ministerrådet riktlinjer för nordiskt kulturellt samarbete. Riktlinjerna är inte bundna till någon bestämd tidsperiod utan skall tjäna som underlag och utgångspunkt för det löpande planeringsarbetet.

Ett genomgående drag i riktlinjerna är en strävan att bredda samarbetet så att det når och engagerar större grupper. Jag finner det väsentligt att denna strävan fullföljs så att bl. a. folkrörelsernas deltagande i nordiskt samarbete stimuleras. Det är också viktigt att man inom samarbetsorganen arbetar för att nå t. ex. minoritetsgrupper och grupper med särskilda behov såsom handikappade och utvecklingsstörda. Man bör också undersöka möjligheterna till samverkan om åtgärder på barnkulturens område.

Jag finner det tillfredsställande att ministerrådet enats om att anta ett särskilt uttalande om könsrollerna i utbildningen.

Ministerrådet fastställde den 21 mars 1975 ett förslag till budget för nordiskt kulturellt samarbete för år 1976. Motsvarande förslag för övriga samarbetsområden fastställdes av ministerrådet i sammansättning av samarbetsministrarna den 13 mars 1975 och har anmälts av chefen för handelsdepartementet (prop. 1975: 93).

I budgetförslaget för kultursamarbetet för år 1976 uppgår anslagen till sammanlagt 45 263 000 danska kr. Lönekostnaderna har härvid beräknats i 1974 års nivå. Ministerrådet har förutsatt att institutionernas kostnader för löneökningar av automatisk karaktär till 1976 års nivå täcks med tilläggsanslag, varför medelsbehovet kommer att över-

stiga det föreslagna beloppet. Vidare bör framhållas att för de institutioner och projekt som ligger i annat land än Danmark omräkningen till danska kr. gjorts efter den 31 december 1974 gällande valutakurser. De institutioner m. m. som ingår i budgeten bör garanteras anslag i sin huvudsakliga utgiftsvaluta omräknat efter dessa valutakurser.

Jämfört med den för år 1975 godkända budgeten, 38 656 000 kr., är ökningen ca 17 %. Av denna ökning har utöver pris- och löneomräkningar m. m., som detta år har uppgått till högre belopp än föregående år, beräknats en aktivitetsökning om 2,5 milj. danska kr. eller av ungefär samma procentuella storleksordning som till år 1975.

Innan förslaget fastställdes ägde samråd rum med Nordiska rådets kulturutskott bl. a. om prioriteringsfrågor.

Inom ramen för förslaget har ökningarna framför allt beräknats på det allmänkulturella området. Bl. a. förs som en ny anslagspost upp 1,2 milj. danska kr. till stöd för nordiskt ungdomsarbete. Försöksverksamhet har här ägt rum under åren 1973—1975 för medel som anvisats ur posten till ministerrådets disposition. Ytterligare satsning förutses på det allmänkulturella området inom ramen för dispositionsmedlen. Så har redan inletts en försöksverksamhet med stöd till översättning av nordisk litteratur till andra nordiska språk. Vidare förbereds åtgärder för att stimulera samarbetet mellan folkrörelserna. I detta förberedelsearbete har kontakter också tagits direkt med olika organisationer. Jag finner det väsentligt att det fortsatt, så som var avsikten när posten till ministerrådets disposition först tillkom, inom dess ram finns en fri, på förhand icke intecknad del för nya initiativ på kultursamarbetsområdet. Budgeten för år 1976 avses sedan parlamentsbehandling ägt rum bli fastställd i slutet av år 1975. Ministerrådet bör därvid inom den överenskomna ramen kunna göra de ändringar i förhållande till förslaget som krävs av under mellantiden eventuellt uppkomna omständigheter.

Nordiska kulturfonden tillkom år 1966—1967. Fondens årsbelopp, som tillskjutes som anslagsmedel över statsbudgeterna, utgjorde från början 3 milj. danska kr. Det har därefter höjts i flera omgångar så att det detta år utgör 5,5 milj. kr.

Under år 1974 har frågan om avgränsningar mellan fonden och de medel som står till ministerrådets disposition behandlats inom de nordiska organen. Som ett resultat härav har man kommit fram till en viss informell arbetsfördelning så att ur fonden bidrag bör ges i första hand till fristående projekt som förs fram av enskilda personer, organisationer m. fl. medan ministerrådets dispositionsmedel främst bör användas för ministerrådets och regeringarnas initierade verksamhet och för försöksverksamhet. Jag vill för min egen del tillstyrka att en sådan arbetsfördelning tillämpas men anser det också viktigt att man inte drar alltför skarpa skiljelinjer utan kan tillämpa fördelningen flexibelt.

Man är också överens om att en sådan arbetsfördelning inte skall skrivas in i överenskommelsen om fonden utan att det bör ankomma på i första hand fondstyrelsen och ministerrådet att överväga gränsdragningsfrågorna. Det är därvid viktigt att behålla den anknytning fondstyrelsen genom sin sammansättning har till å ena sidan Nordiska rådet och å andra sidan regeringsorganen.

I samband med bl. a. dessa överväganden har föreslagits vissa ändringar i den år 1966 ingångna överenskommelsen om kulturfonden. Ändringarna berör inte grunderna för överenskommelsen men är av den omfattningen att det har bedömts praktiskt att ersätta 1966 års överenskommelse med en ny. Texten till denna nya överenskommelse har godkänts slutligt av ministerrådet den 21 mars 1975 efter det att den tillstyrkts av Nordiska rådet i en den 19 februari 1975 avgiven rekommendation. Jag tillstyrker att en ny överenskommelse ingås i överensstämmelse med den av ministerrådet godkända texten. Det bör emellertid vara möjligt för regeringen att före godkännandet vidta smärre ändringar av i första hand formell art om detta skulle visa sig vara nödvändigt.

Från ministerrådets sida har det bedömts väsentligt att kulturfondens verksamhet fortsätter. Detta visas också av att kulturfondens anslag höjdes till 5,5 milj. danska kr. år 1975 och att för år 1976 en ytterligare höjning till 6,5 milj. kr. föreslås.

Medel för det svenska bidraget till Nordiska samarbetsrådet för kriminologi anvisas utanför den svenska andelen av den nordiska kulturbudgeten. Jag är beredd att för år 1976 för svensk del tillstyrka en total budget för samarbetsrådet om 460 000 svenska kr., varav den svenska andelen utgör 45 %, dvs. 207 000 kr.

Med hänvisning till vad jag anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna den av Nordiska ministerrådet föreslagna budgeten för nordiskt kulturellt samarbete år 1976 om 45 263 000 danska kr.,
2. godkänna den nya överenskommelsen om Nordiska kulturfonden med det förbehåll som jag ovan har angett,
3. godkänna en budget för Nordiska samarbetsrådet för kriminologi för år 1976 om 460 000 kr.

6 Anslagsberäkningar för budgetåret 1975/76

Nordiska samarbetsprojekt m. m.

1973/74 Utgift ¹	9 021 096
1974/75 Anslag	13 331 000
1975/76 Förslag	15 445 000

¹ Reservationsanslagen Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete m. m., Nordiska samarbetsprojekt m. m., Nordiska institutet för samhällsplanering, Nordiska institutet för teoretisk atomfysik, Nordiska kulturfonden

Fr. o. m. budgetåret 1974/75 anvisas medel för den svenska andelen av den nordiska kulturbudgeten under förslagsanslaget Nordiska samarbetsprojekt m. m. Under detta anslag anvisas f. n. också medel för det svenska bidraget till Nordiska samarbetsrådet för kriminologi.

Nordiska ministerrådets förslag till budget för år 1976 uppgår till 45 263 000 danska kr. Härav avser 1 180 000 danska kr. det nordiska koordineringsorganet för teknisk och vetenskaplig information och dokumentation (NORDDOK) för vilket för svensk del medel beräknas under trettonde huvudtiteln inom ramen för medel till styrelsen för teknisk utveckling.

Ministerrådet har förutsatt att tilläggsanslag skall utgå för att täcka automatiska löneökningar från 1974 till 1976 års nivå. Full översikt över dessa kostnader kan fås först hösten 1976. Preliminärt har de uppskattats till 2 240 000 danska kr., ett belopp som jag utgår från vid anslagsberäkningen. I den mån detta belopp inte är tillräckligt bör anslaget få överskridas.

Medel för den svenska andelen av 1976 års nordiska kulturbudget, i den del den förs under åttonde huvudtiteln, beräknar jag därför till 45 % av $(45\,263\,000 - 1\,180\,000 + 2\,240\,000 =)$ 46 323 000 danska kr., dvs. 20 845 000 danska kr., vilket enligt nuvarande växelkurs motsvarar 15 238 000 svenska kr. Det har förutsatts att de institutioner m. m. som ingår i budgeten skall garanteras anslag motsvarande vad som upptas i ministerrådets förslag enligt de där tillämpade växelkurserna.

Medlen bör anvisas i statsbudgeten för budgetåret 1975/76. Eftersom den nordiska budgeten avser kalenderåret 1976 kan en del av det svenska bidraget komma att betalas ut först hösten 1976. Regeringen bör därför kunna medge att sådana utbetalningar efter den 1 juli 1976 belastar motsvarande anslag i statsbudgeten för budgetåret 1976/77, inom den av riksdagen godkända ramen för år 1976.

För Nordiska samarbetsrådet för kriminologi har jag förordat ett svenskt bidrag om 207 000 svenska kronor. Under anslaget Nordiska samarbetsprojekt m. m. bör alltså för budgetåret 1975/76 anvisas $(15\,238\,000 + 207\,000 =)$ 15 445 000 kronor.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen
att till *Nordiska samarbetsprojekt m. m.* för budgetåret 1975/76
under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av
15 445 000 kr.

Mina förslag i detta ärende bör behandlas under innevarande riksmöte.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Bilaga I

Nordiska ministerrådets förslag till verksamhetsbudget för nordiskt kulturellt samarbete år 1976 (1 000-tal danska kr.)

Verksamhetsområde	1975 Anslag	1976 Förslag
<i>Utbildning</i>	5 651	6 530
Nordens folkliga akademi	1 566	1 795
Harmonisering av skolordningarna i Norden	900	990
Nordisk Journalistkursus	368	450
Nordiska hushållshögskolan	0	100
Nordiska institutet för samhällsplanering	1 983	2 190
Nordiska kurser i språk och litteratur	550	650
Nordiska universitetskurser i historia	61	70
Nordisk federation för medicinsk undervisning	223	285
<i>Forskning</i>	14 148	16 393
Nordiskt kollegium för marinbiologi	369	380
Nordiska institutet för teoretisk atomfysik	4 990	5 900
Nordiska institutet för folkdiktring	344	425
Nordiska institutet för sjö rätt	670	800
Nordiska geoexkursioner till Island	196	220
Nordiska sommaruniversitetet	500	1 000
Nordiskt kollegium för terrestre ekologi	324	395
Centralinstitutet för nordisk asienforskning	1 464	1 775
Nordiskt kollegium för fysisk oceanografi	477	538
Nordiska samlarbetskommittén för arktisk medicinsk forskning	329	370
Nordiska samlarbetskommittén för internationell politik	518	610
NORDDOK	1 177	1 180
Nordiska forskarkurser	1 330	1 410
Nordiskt vulkanologiskt institut	1 294	1 100
Scandiaplanen	160	290
<i>Allmänkulturell verksamhet</i>	4 463	6 500
Nordens Hus, Reykjavik	1 459	1 600
Nordiska teaterseminarier	220	240
Nordiska rådets litteraturpris	150	160
Nordiska rådets musikpris	—	100
Nordiskt samarbete om bildkonst	175	300
Nordiskt musiksamarbete	440	490
Nordiskt gästspelsutbyte	830	900
Nordiskt samiskt institut	1 189	1 510
Nordiskt ungdomssamarbete	—	1 200
<i>Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete</i>	3 600	4 340
<i>Ministerrådets dispositionsmedel</i>	5 300	5 000
<i>Nordiska kulturfonden</i>	5 500	6 500
Summa	38 656	45 263

*Bilaga 2***Förslag till ny överenskommelse om Nordiska kulturfonden jämte tidigare överenskommelse***Udkast til ændret overenskomst om Nordisk Kulturfond*

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer, som finder det ønskeligt, at det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande yderligere udvikles og styrkes, er blevet enige om, at den i 1966 indgåede overenskomst om oprettelse af Nordisk Kulturfond fremover skal have følgende udformning:

Formål m. m.

Artikel 1

Nordisk Kulturfond har til formål at fremme det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande.

Artikel 2

Fondens virksomhedsområde omfatter det nordiske kultursamarbejde i hele dets udstrækning. Bidrag fra fonden kan således ydes til formål inden for forskning, undervisning og almenkulturel virksomhed i videste forstand.

Der kan også ydes støtte til informationsvirksomhed inden for eller uden for Norden vedrørende nordisk kulturelt samarbejde og de nordiske landes kulturliv.

Artikel 3

Af fondens midler kan der bevilges tilskud til nordiske projekter af engangskarakter. Tilskud kan også ydes dels til nordiske projekter af mere varig karakter, dog fortrinsvis for en af styrelsen

Oprindelig tekst til overenskomst om Nordisk Kulturfond

Danmarks, Finlands, Islands Norges og Sveriges regeringer, som finder det ønskeligt, at det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande yderligere udvikles og styrkes, har med henvisning til den mellem de nævnte lande den 23. marts 1962 indgåede samarbejdsoverenskomst og til Nordisk Råds rekkommendation nr. 28/65 angående en nordisk kulturfond vedtaget at oprette en for dem fælles kulturfond og er herved enige om følgende:

Formål m. m.

Artikel 1

Nordisk Kulturfond har til formål at fremme det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande.

Artikel 2

Fondens virksomhedsområde omfatter det nordiske kultursamarbejde i hele dets udstrækning. Bidrag fra fonden kan således ydes til formål inden for viden-skab, uddannelse og folkeoplysning samt litteratur, musik, billedkunst, teater, film og andre kunst-arter.

Artikel 3

Af fondens midler kan der bevilges tilskud til
a) nordiske projekter af engangskarakter såsom udstillinger, publikationer, konferencer, kurser og symposier

fastsat periode, dels i særlige tilfælde til regelmæssigt tilbagevendende formål.

b) nordiske projekter af mere permanent natur i en af fondens styrelse fastsat begrænset forsøgsperiode

c) utredninger med nordisk sigte og

d) informationsvirksomhed inden for eller uden for Norden vedrørende nordisk kulturelt samarbejde og de nordiske landes kulturliv

Artikel 4

Tilskud fra fonden må ikke, med mindre særlige omstændigheder foreligger, bevilges til projekter, som berører færre end tre af de nordiske lande.

Fondens midler

Artikel 4

Midlerne, der årligt stilles til fondens rådighed, optages på det nordiske kulturbudget.

Fondens midler

Artikel 5¹

Der skal årligt fra og med kalenderåret 1969 tilføres fonden et samlet beløb på 3 250 000 danske kroner, som ydes af de nordiske lande i forhold til deres befolkningsantal således, at Danmark bidrager med 23 procent, Finland med 22 procent, Island med 1 procent, Norge med 17 procent og Sverige med 37 procent af det nævnte beløb.

Artikel 5

Midler, som er tilført fonden, står til rådighed for fonden også efter udgangen af det år, da indbetalingen til fonden er sket.

Artikel 6

Midler, som er tilført fonden, står til rådighed for fonden også efter udgangen af det år, da indbetalingen til fonden er sket.

Artikel 6

Fonden kan erhverve ejendom gennem gave eller testamente under forudsætning af, at der ikke dermed er forbundet noget vilkår, som er uforeneligt med fondens formål.

Artikel 7

Fonden kan erhverve ejendom gennem gave eller testamente under forudsætning af, at der ikke dermed er forbundet noget vilkår, som er uforeneligt med fondens formål.

¹ Artikelns lydelse ändrad genom ett protokoll som undertecknades utan förbehåll för ratifikation den 20 maj 1969.

Fondens forvaltning

Artikel 7

Fonden forvaltes, dens midler fordeles og dens virksomhed i øvrigt ledes af en styrelse. Styrelsen træffer også beslutning om modtagelse af gave eller testamente, samt om anbringelse af fondens indestående midler.

Styrelsen består af ti medlemmer. Nordisk Råd udnævner fem af medlemmerne, ét fra hvert land. De øvrige medlemmer udnævnes af Nordisk Ministerråd, ét fra hvert land. På tilsvarende måde udnævnes for hvert medlem en personlig suppleant.

Medlemmerne og suppleanterne udnævnes for et tidsrum af to kalenderår ad gangen. Afgår et medlem eller en suppleant inden mandattidens udløb skal der udnævnes en efterfølger for resten af mandattiden.

Styrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand og en næstformand for ét kalenderår ad gangen. Samme land beklæder formandsposten to år i træk.

Artikel 8

Styrelsen er beslutningsdygtig, når formanden eller næstformanden og mindst seks andre medlemmer er til stede.

Styrelsens beslutninger træffes ved simpel stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende. Beslutning om bevilling af et tilskud fra fonden må dog ikke træffes, når mindst et af landene gennem begge sine repræsentanter modsætter sig dette.

Artikel 9

Styrelsen bistås af komitéer og arbejdsgrupper som Ministerrådet har udpeget inden for fondens virksomhedsområde. Styrelsen kan herudover efter behov indhente udtalelser fra andre sagkyndige.

Fondens forvaltning

Artikel 8

Fondens forvaltes, dens midler fordeles og dens virksomhed i øvrigt ledes af en styrelse. Styrelsen træffer også beslutning om modtagelse af gave eller testamente, samt om anbringelse af fondens indestående midler.

Styrelsen består af ti medlemmer. Nordisk Råd udnævner fem af medlemmerne, ét fra hvert land. De øvrige medlemmer udnævnes af regeringerne, ét af hver regering. På tilsvarende måde udnævnes for hvert medlem en personlig suppleant.

Medlemmerne og suppleanterne udnævnes for et tidsrum af to kalenderår ad gangen. Afgår et medlem eller en suppleant inden mandattidens udløb, skal der udnævnes en efterfølger for resten af mandattiden.

Styrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand og en næstformand for ét kalenderår ad gangen. Samme land beklæder formandsposten to år i træk.

Artikel 9

Styrelsen er beslutningsdygtig, når formanden eller næstformanden og mindst seks andre medlemmer er til stede.

Styrelsens beslutninger træffes ved simpel stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende. Beslutning om bevilling af et tilskud fra fonden må dog ikke træffes, når blot et af landene gennem begge sine repræsentanter modsætter sig dette.

Artikel 10

Styrelsen bistås af Nordisk Kulturkommission som rådgivende og forslagsstillende organ.

Artikel 11

Styrelsen kan efter behov indhente udtalelser fra sagkyndige.

Artikel 10

Sekretariatsarbejdet og økonomiforvaltningen varetages af Sekretariatet for nordisk kulturelt samarbejde.

Artikel 11

Af fondens midler afholdes rejsegodtgørelse, dagpenge og øvrige omkostninger i forbindelse med fondens virksomhed. Der kan endvidere afholdes udgifter til særlig sagkyndig bistand.

Artikel 12

Fonden har sit sæde i det land, hvori Sekretariatet for nordisk kulturelt samarbejde er beliggende.

Artikel 13

Styrelsen vedtager en forretningsorden med nærmere foreskrifter for sin virksomhed.

Regnskab og revision

Artikel 14

Fondens regnskabsår er kalenderåret.

Artikel 15

Nordisk Råd træffer bestemmelse om revision af fondens forvaltning og regnskaber.

Artikel 16

Styrelsens og revisorernes beretninger skal senest den 1. oktober året efter virksomhedsåret/regnskabsåret afgives til Ministerrådet og til Nordisk Råd. Beslutning om godkendelse af regnskabet og om bevilling af ansvarsfrihed for styrelsen træffes af Nordisk Råd.

Artikel 12

Styrelsen kan ansætte sekretær og andet nødvendigt personale samt fastsætte aflønning for personalet.

Artikel 13

Af fondens midler afholdes, beregnet efter af styrelsen fastsatte normer, rejsegodtgørelse og dagpenge til styrelsens medlemmer og personale. Af fondens midler afholdes endvidere de af styrelsen fastsatte vederlag for sagkyndig bistand samt øvrige omkostninger i forbindelse med styrelsens virksomhed af fondens forvaltning.

Artikel 14

Styrelsen har sit sæde i det land, som styrelsens formand repræsenterer.

Artikel 15

Styrelsen vedtager en forretningsorden med nærmere foreskrifter for sin virksomhed.

Regnskab og revision

Artikel 16

Fondens regnskabsår er kalenderåret.

Artikel 17

Til revision af fondens forvaltning og regnskaber udpeger Nordisk Råd for to regnskabsår ad gangen to revisorer tillige med suppleanter for disse.

Artikel 18

Fondens styrelse skal hvert år senest den 15. februar til revisorerne afgive regnskaber samt beretning om sin virksomhed i det foregående kalenderår. Revisorerne skal senest den 15. marts afgive revisionsberetning til styrelsen.

Artikel 19

Styrelsens og revisorernes beretninger skal senest den 1. april afgives til regeringerne og til Nordisk Råd. Beslutning om godkendelse af regnskabet og om bevilling af ansvarsfrihed for styrelsen træffes af Nordisk Råd.

Slutbestemmelser

Artikel 17

Denne overenskomst skal ratificeres, og ratifikationsinstrumenterne skal snarest muligt deponeres i udenrigsministeriet i Danmark.

Overenskomsten træder i kraft den første i den måned, som begynder nærmest efter den dag, da samtlige parters ratifikationsinstrumenter er deponeret.

Artikel 18

Ønsker nogen af de kontraherende parter at opsiges overenskomsten, skal skriftlig meddelelse herom tilstilles den danske regering, som umiddelbart herefter skal underrette de øvrige kontraherende parter herom, samt om datoen for meddelelsens modtagelse.

Overenskomsten ophører at gælde fra og med den første dag i det kalenderår, som følger efter opsigelsen, såfremt meddelelse om opsigelsen er indgået til den danske regering senest den 30 juni og ellers fra den første dag i det næstfølgende kalenderår.

Når overenskomsten er ophørt at gælde, skal fondens aktiver og passiver fordeles mellem de kontraherende parter i overensstemmelse med den fordelingsnøgle, som gælder for finansieringen af det nordiske kulturbudget.

Slutbestemmelser

Artikel 20

Denne overenskomst skal ratificeres, og ratifikationsinstrumenterne skal snarest muligt deponeres i udenrigsministeriet i Danmark.

Overenskomsten træder i kraft den første i den måned, som begynder nærmest efter den dag, da samtlige parters ratifikationsinstrumenter er deponeret. Den skal imidlertid provisorisk kunne anvendes fra og med den 1. januar til og med den 30. juni 1967.

Artikel 21

Ønsker nogen af de kontraherende parter at opsiges overenskomsten, skal skriftlig meddelelse herom tilstilles den danske regering, som umiddelbart herefter skal underrette de øvrige kontraherende parter herom, samt om datoen for meddelelsens modtagelse.

Overenskomsten ophører at gælde fra og med den første dag i det kalenderår, som følger efter opsigelsen, såfremt meddelelse om opsigelsen er indgået til den danske regering senest den 30. juni og ellers fra den første dag i det næstfølgende kalenderår.

Når overenskomsten er ophørt at gælde, skal fondens aktiver og passiver fordeles mellem de kontraherende parter i overensstemmelse med de fordelingsforhold som er angivet i artikel 5.

— — —

Overenskomsten skal være deponeret i udenrigsministeriet i Danmark, og bekræftede afskrifter skal af det danske udenrigsministerium tilstilles hver af de kontraherende parter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i i et eksemplar på dansk, den

Overenskomsten skal være deponeret i udenrigsministeriet i Danmark, og bekræftede afskrifter skal af det danske udenrigsministerium tilstilles hver af de kontraherende parter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Utfærdighet i København i et eksemplar på dansk, den tredje oktober nittenhundrede og seksogtres.

K. B. Andersen
Ele Alenius
Gylfi Gislason
Henrik Bargem
Ragnar Edenman

Innehåll

1. Inledning	2
2. 1976 års nordiska verksamhetsbudget m. m.	3
2.1 Den nordiska kulturbudgeten	3
2.2 Kultursamarbetet under år 1974	3
2.3 Nordiska ministerrådets förslag till budget för år 1976	5
3. Nordiska kulturfonden	5
4. Nordiska samarbetsrådet för kriminologi	6
5. Föredraganden	7
6. Anslagsberäkningar för budgetåret 1975/76	10
Bilaga 1. Nordiska ministerrådets förslag till verksamhetsbudget för nordiskt kulturellt samarbete år 1976	12
Bilaga 2. Förslag till ny överenskommelse om Nordiska kulturfonden jämte tidigare överenskommelse	13

